

ผลวิจัยชี้ปรับเบี้ยยังชีพสูงวัยแบบถ้วนหน้าทางปฏิบัติทำได้เดือนละ 3,000 บาท

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) ร่วมกับสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) จัดงานเปิดคลังความรู้ มส.ผส. 2565 “การเตรียมความพร้อมรอบด้านในสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ผู้สูงอายุไทยที่มีสุขภาพยังยืน” โดยมีการนำเสนอผลงานวิจัยและเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะ เพื่อเตรียมรองรับการเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ภายใต้แผนงานวิจัยท้าทายไทย เรื่อง “สังคมสูงวัยที่ยั่งยืนภายใต้วิถีชีวิตใหม่” เกิดเป็นชุดงานวิจัยและกิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วมเชิงนโยบายผ่านกระบวนการ Policy Dialogue Process จำนวนทั้งหมด 18 เรื่อง

ดร.นพ.ภูษิต ประคองสาย เลขาธิการมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย(มส.ผส.) กล่าวว่า มส.ผส. ร่วมกับภาคีเครือข่ายได้ดำเนินการศึกษาและวิจัยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย ทั้งเชิงสถานการณ์และหาช่องว่างทางความรู้ในการพัฒนานโยบายของประเทศให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ

ฉบับที่ 2 มุ่งสู่ Active & Productive Ageing ตลอดจนนำองค์ความรู้ปรับใช้ และผลักดันข้อเสนอเชิงนโยบายสู่องค์กรหลักที่เกี่ยวข้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน เพื่อให้ผู้สูงอายุไทยสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยมีเป้าหมาย 4 ประเด็น ได้แก่ 1. การมีที่อยู่อาศัยและการได้รับบริการที่เหมาะสมโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีเศรษฐฐานะยากจนและเป็นกลุ่มเปราะบาง 2. ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและการมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพอย่างมีคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ 3. การพัฒนาโครงสร้างและนโยบายของภาครัฐเพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุในชุมชน และ 4. พัฒนาระบบข้อมูลและตัวชี้วัดสำหรับประเมินศักยภาพภาวะพลุดพลัง และความต้องการด้านบริการสุขภาพ และบริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

ดร.นพ.ภูษิต กล่าวต่อว่า ข้อค้นพบที่สำคัญในการศึกษาวิจัย อาทิ ประเด็นที่อยู่อาศัยและการได้รับบริการที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุที่มีเศรษฐฐานะยากจนและเป็นกลุ่มเปราะบาง ควรมี

การจัดบริการทางสังคม (social service) ที่เหมาะสมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการทางสังคม โดยเป็นภารกิจหลักของหน่วยงานในระดับพื้นที่ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในแต่ละพื้นที่ ร่วมกับภาคเอกชน ภาคประชาสังคม NGOs วัด โรงเรียน โรงพยาบาล นอกจากนี้ควรจัดบริการให้ความรู้เรื่องสุขภาพ (health literacy) รวมทั้งการเตรียมพร้อมและการเข้าถึงบริการทางสังคมเพื่อการสูงวัยอย่างมีพลัง และการประเมิน/ติดตามการใช้ประโยชน์จากเครื่องมือประเมินความมีชีวิตชีวาของผู้สูงอายุ (ดัชนีพลุดพลัง) และขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดร.นพ.ภูษิต กล่าวต่อว่า ที่น่าสนใจคือ โครงการวิจัยการวิเคราะห์ช่องว่างทางการคลังแหล่งรายได้และความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์การเมืองของการจัดตั้งระบบบำนาญแห่งชาติ โดยคำนึงถึงผลกระทบของ COVID-19 ที่มีต่อผู้สูงอายุ ของ **ดร.ทีปกร**

จิรจิตฤกษ์ และ ผศ.ดร.ดวงมณี เถาว์กุล คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระบุว่าควรปฏิรูประบบบำนาญและการจ่ายเบี้ยยังชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย เสนอให้มีการปรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแบบถ้วนหน้า ซึ่งมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เดือนละ 3,000 บาท และออกแบบระบบบำนาญแห่งชาติสามารถพัฒนาไปได้ถึงระดับมาตรฐานของการครองชีพสำหรับครัวเรือนไทยที่ 6,000 บาท/เดือน โดยให้ผู้ที่ทำงานอยู่นอกระบบสามารถทำการออมและให้รัฐบาลร่วมสมทบการออมในสัดส่วนเดียวกันซึ่งจะใช้งบประมาณทั้งหมดไม่สูงกว่าระบบบำนาญภาครัฐ ทั้งนี้คณะผู้วิจัยเสนอแก้ไขกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เป็นข้อจำกัด สร้างระบบฐานข้อมูล ส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุและเสนอให้มีการทบทวนนิยาม “การเริ่มนับอายุของผู้สูงอายุ” ให้เพิ่มมากกว่า 60 ปี และขยายเวลาในการ “เกษียณอายุ” จากการทำงาน (ทั้งภาครัฐและเอกชน)

นางสาวศิริจันทร์พร เดียวตระกูล หัวหน้าภารกิจวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ด้านการเตรียมรับสังคมสูงวัย (ววน.) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) กล่าวว่า สังคมสูงวัย เป็นประเด็นที่มีความท้าทาย ทั้งโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงทำให้ประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัญหาสุขภาพ ป่วยเรื้อรัง คิดเตียง เหงา ซึมเศร้า ปัญหาที่พักอาศัย รายได้ไม่เพียงพอ ไม่มีเงินออม ก้าวตามเทคโนโลยีไม่ทัน โดย วช. กำหนดทิศทางการสนับสนุนการวิจัยที่สอดคล้องกับแผน ววน. พัฒนาสังคมสูงวัยด้วยวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 2 ด้าน คือ

1. การพัฒนาผู้สูงอายุในภาคชนบทและเมืองให้มีศักยภาพในการพึ่งตนเอง มีคุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคม 2. การพัฒนานวัตกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมของวัยแรงงานในภาคชนบทและเมือง เข้าสู่การเป็นผู้สูงวัย เพื่อให้ประเทศมีความพร้อมในการเป็นสังคมสูงวัย ยก ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุและการอยู่ร่วมกันของคนทุกช่วงวัย รวมทั้งส่งเสริมให้ประชากรไทยช่วงวัยแรงงาน (25-59 ปี) มีการเตรียมการเข้าสู่ผู้สูงวัยด้วยการใช้ผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

นางสาวศิริจันทร์พร กล่าวต่อว่า การร่วมมือกับ มส.พส.และภาคีเครือข่ายในครั้งนี้จึงเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ ซึ่ง วช. มีทิศทางการทำงานดังนี้ 1. สนับสนุนให้ผู้สูงอายุคงอยู่ในที่อยู่อาศัยเดิมอย่างเหมาะสม (Ageing in Place) 2. สนับสนุนคนในครอบครัวที่ทำหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุ 3. สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีที่อยู่อาศัยที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต 3. ส่งเสริมให้ อปท. และชุมชน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุ 4. จัดบริการสาธารณะที่เอื้อต่อการใช้ชีวิตนอกบ้านของผู้สูงอายุ 5. ส่งเสริมให้ อปท. และเครือข่ายในชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างกลไกเฝ้าระวังและดูแลผู้สูงอายุ 6.ยกระดับมาตรฐานที่อยู่อาศัยและการดูแลผู้สูงอายุ

นอกจากนี้ คณะผู้จัดงานยังมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพหุผลพลั่ง (Active and healthy aging) สำหรับผู้สูงอายุ เช่น “กินอย่างไรให้สมวัย สว.”, “สูงวัย (แต่่ง) อย่างไรให้สง่า”, “สูงวัย ก้าวทันเทคโนโลยี”, “หนุน

ดร.นพ.ภูษิต ประคองสาย

นำใจ บรรยายธรรม : สูงวัยอย่างมีคุณค่า ชราอย่างมีคุณภาพ”, “โยคะกายขยับ กระชับกระเฉง” ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมาก.